

OD NEW YORKA DO NASTANKA ZDA

MEDPREDMETNA POVEZAVA ANGLEŠČINE IN ZGODOVINE

UVOD

Prenovljeni učni načrt za zgodovino daje učiteljem veliko možnosti za medpredmetne povezave z različnimi predmeti. Teme v posodobljenem učnem načrtu so zasnovane tako, da nam dopuščajo dovolj prostora za izvedbo le-teh.

Vedno večji izziv pri pouku predstavlja tudi razumevanje same učne snovi, zato smo se na naši šoli odločili, da bo ena izmed prednostnih nalog tudi branje z razumevanjem. Tako smo se odločili, da bomo tudi pri medpredmetni povezavi upoštevali to prednostno nalogo. Branje še vedno ostaja v šoli najučinkovitejše sredstvo za učenje, čeprav se viri informacij hitro spreminjajo. Vsebina šolskih sistemov se je precej spreminjala, branje pa vztrajno kljubuje spremembam in ostaja temeljna sestavina vseh šolskih programov.¹

PRIPRAVA UČNE URE

Na Osnovni šoli Križevci medpredmetne povezave izvajamo že več let, predvsem pri pouku zgodovine in geografije v povezavi s preostalimi predmeti. Z učiteljico angleškega jezika smo že večkrat sodelovali pri različnih medpredmetnih povezavah in tako je bilo tudi tokrat.

Že v fazi dogovarjanja smo se odločili, da bomo uro izvedli strnjeno v dveh urah in s skupinskim delom. Učenci v osmem razredu pri pouku angleščine obravnavajo učno enoto z naslovom Culture – The Big Apple, extension, v kateri obravnavajo New York od njegovih začetkov do sedanjosti. Samo mesto, kot vemo, je bilo kraj množičnega priseljevanja ljudi in je tako sooblikovalo podobo in zgodovino ZDA. Pri pouku zgodovine pa obravnavamo nastanek ZDA, tako da je bilo več kot očitno, da bomo lahko izvedli medpredmetno povezavo. Tako smo se lotili iskanja primerne literature v angleščini, primernih fotografij, zemljevidov in filmskih izsekov s spletnega mesta YouTube. Po zbiranju gradiva smo se lotili pisanja sprotne priprave in delovnih listov za posamezno skupino. Izziv pisanja sprotne priprave je bil zelo velik in je zahteval kar nekaj časa, predvsem je bilo treba izluščiti rdečo povezovalno nit oz. skupni učni cilj. Tako smo nekako na podlagi vseh učnih ciljev iz zgodovine in angleščine oblikovali skupni cilj.

IZVEDBA MEDPREDMETNE POVEZAVE

Uvodna motivacija je bila netradicionalno frontalna. Na i-tabli smo predvajali videoposnetek pesmi Franka Sinatre, New York, New York.² Nato je sledil pogovor o pesmi ter avtorju in ugotovitev predznanja o tem mestu z metodo viharjenja možganov. Učenci so zatem v angleškem učbeniku prebrali besedilo o New Yorku. Na tablo so zapisali neznane besede in besedne zveze in jih razložili. Nato pa smo z vodenim spraševanjem skupaj ugotovili naslov učne ure.

Usvajanje snovi je potekalo v skupinah, pri čemer sta učiteljici delovali kot moderatorki, usmerjevalki pri spoznavanju in razumevanju snovi. Vsaka skupina je obravnavala en del snovi, in sicer v slovenskem in angleškem jeziku.

Učence smo razdelili v šest skupin oz. dvojic. Najprej so v skupinah oziroma v dvojicah na hitro pregledali navodila in besedila ter se tako površno seznanili s snovjo.

¹ Povzeto po Pečjak, S., Gradišar, A. (2012). *Bralne učne strategije*. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo, str. 7.

² Frank Sinatra, New York, New York. Dostopno na: <http://www.youtube.com/watch?v=f6uj9D645w&feature=related> (dostop: 31. 1. 2013).

Za delo so imeli na voljo 30 minut. V vsaki skupini so si razdelili delo, tako da je bil prav vsak učenec aktiven. Iz besedil so izpisali ključne informacije, ki so jih potem poročali svojim sošolcem in jih zapisali na tablo.

Poročanje je potekalo izmenično v slovenščini in angleščini. Snov iz angleščine so zapisovali na elektronsko tablo v obliki miselnega vzorca, ki je bil vnaprej pripravljen. Pri zgodovini smo na tablo narisali časovni trak, na katerega so potem zapisali pomembne mejnike. Časovni trak so prerisali v zvezke in ga sproti dopolnjevali. Prav tako so za zapis snovi pri zgodovini dobili delovne liste, ki so jih dopolnili s pomočjo poročanja sošolcev. Med samim poročanjem smo učence dopolnjevali in podajali dodatno razlago, pri zapisovanju v angleščini pa še dodatno pazili na pravilen zapis. Med poročanjem so uporabljali interaktivno tablo tudi za razlage ob zemljevidih in fotografijah, ki smo jim jih vnaprej pripravili za skupinsko delo. Med samim poročanjem smo predvajali odlomek iz filma Patriot,³ ki govori o ameriški osamosvojitveni vojni. Prikazuje bitko, v kateri kolonisti, Američani, zmagajo. Namen odlomka je bil učence še dodatno motivirati za delo. Po ogledu odlomka je spet sledil krajši pogovor in navezava na snov ter poročanje snovi.

V sintezi so učenci ob pomoči interaktivne table in razlage učiteljic potegnili vzporednice med nastankom ZDA in nastankom Slovenije. Učenci so se vključili v pogovor in podali svoje ugotovitve.

Na koncu smo razumevanje snovi preverili v obliki kviza, ki smo ga pripravili z različnimi orodji, ki jih ponuja elektronska tabla. Ob koncu ure so učenci odgovorili še na vprašalnik o učni uri.

PRIMER DELOVNEGA LISTA

6. SKUPINA

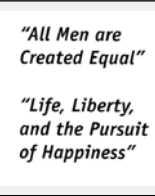

DEKLARACIJA O NEODVISNOSTI

Preberi besedilo,⁴ ki ga imaš na priloženih listih. Odpri učbenik⁵ ter preberi odstavke pod fotografijo.

Naloge:

- Navedi, kdo je sestavil Deklaracijo o neodvisnosti.
- V besedilu o Deklaraciji poišči razsvetljenske ideje. Pomagaj si z dodatnim gradivom v angleškem jeziku.
- Poimenuj obliko politične ureditve v ZDA. Pojasni, kaj je za to obliko politične ureditve značilno.
- V Deklaraciji je zapisano, da so vsi ljudje enakopravni in imajo enake pravice. Utemelji, ali je to takrat res veljalo. Če ne, kdo je bil brez pravic?
- Ovrednoti izjavo: »Tudi danes nismo vsi enakopravni!«. Zakaj misliš, da to drži, in zakaj ne? Odgovor dokaži na primeru.
- Pripravi tabelski zapis.

ANGLEŠKI DEL:

	<p>a) Preberi besedilo v angleščini v okvirčku na levi strani.⁶ Podčrtaj neznane besede in jih razloži s pomočjo slovarja. Pri poročanju jih predstavi sošolcem in razloži.</p>
	<p>b) V dodatnem gradivu imaš fotografije ameriških zastav. Izmed teh zastav poišči tisto, ki je bila v uporabi v času nastanka ZDA. Utemelji, zakaj misliš, da je ravno ta zastava prava.⁷</p>

- V angleščini pripravi tudi utemeljitve za zgornji točki d in e.
- Pripravi tabelski zapis v angleščini za celotno obravnavano snov svoje skupine.

RAZSVETLJENSTVO pomeni v angleščini ENLIGHTENMENT⁸

³ Odlomek iz filma Patriot. Dostopno na: <http://www.youtube.com/watch?v=UT9ZmqbVYRk&feature=related> (dostop: 31. 1. 2013).

⁴ Izjava o neodvisnosti. V: Atlas svetovne zgodovine, 3. Novi vek. Ljubljana: Dnevnik, Schwarz, 2006, str. 38–39.

⁵ Žvanut, M., Vodopivec, P. (2002). Vzpon meščanstva. Zgodovina za osmi razred devetletne osnovne šole. Ljubljana: Modrijan, str. 117.

⁶ Lohmann, Ch., (2002). Exploring History 1. For bilingual classes. Braunschweig: Westermann, str. 23.

⁷ Prav tam, str. 22.

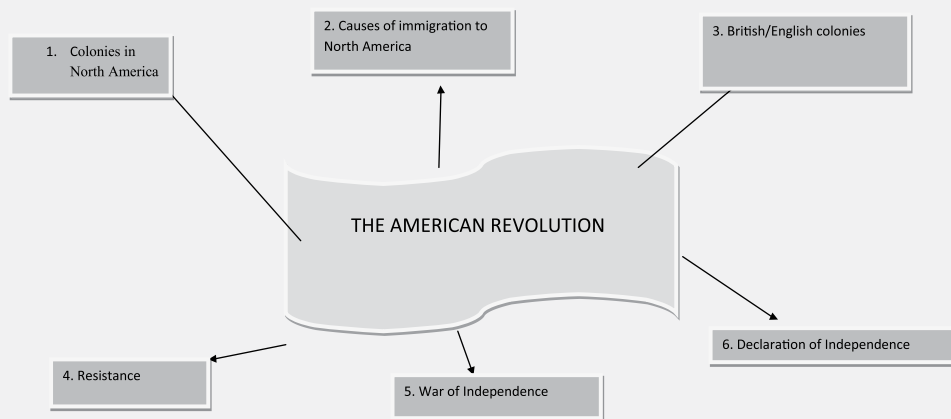
⁸ Moderni angleško-slovenski, slovensko-angleški slovar. Ljubljana: CZ, 1997.

The Declaration of Independence

Thomas Jefferson wrote in the Declaration on Independence:

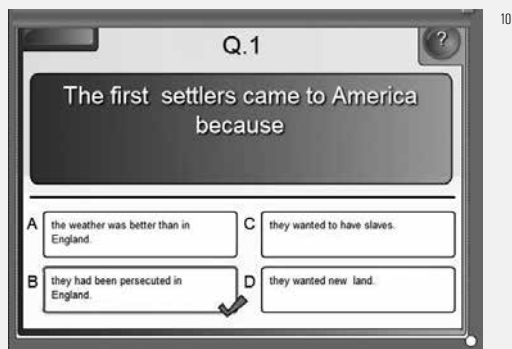
»We hold these truths to be self-evident. That all men are created equal with certain unalienable rights. That among these are life, liberty and the pursuit of happiness. That to secure these rights governments are instituted among men deriving their just powers from the consent of the governed. That whenever any form of government becomes destructive of these ends it is the right of the people to alter or to abolish it and to institute new government ...«⁹

PROSTOR ZA ZAPIS MISLI:

MISELNI VZOREC ZA TABELSKI ZAPIS SNOVI ZA ANGLEŠČINO

PRIMERA NALOG ZA PREVERJANJE SNOVI S POMOČJO I-TABLE

⁹ Lohmann, Ch., (2002). Exploring History 1. For bilingual classes. Braunschweig: Westermann, str. 27.

¹⁰ Kocuvan, K., Slavič, V. Primer naloge za preverjanje z i-table.

¹¹ Kocuvan, K., Slavič, V. Primer naloge za preverjanje z i-table.

SKLEP

Učencem smo ob koncu ure razdelili vprašalnik. Navedli so, da so bila navodila jasna in razumljiva ter da jim je bila takšna oblika dela zelo všeč. Prav tako je več kot 90 % vseh zapisalo, da so se s tem načinom dela veliko naučili. Vsi so zapisali, da si želijo še več takšnih ur. Kot razloge, zakaj si želijo še več takšnih ur, so večinoma navedli, da zato, ker so prava popestritev pouka, da je pouk drugačen in zanimiv. Nekaj učencev je zapisalo, da se od takšnega načina pouka tudi več naučijo.

Ugotovili smo, da so učenci snov zelo dobro razumeli, kar se je potem pokazalo tudi pri pisnem ocenjevanju znanja, saj so naloge, vezane na to snov, zelo dobro reševali. Tako lahko trdimo, da so bili zastavljeni cilji doseženi. Strinjamo se, da je veliko dela, vendar je ta trud na koncu poplačan, ko ugotoviš, da so bili učenci ves čas aktivni in da so radi sodelovali ter da je znanje, ki so ga usvojili, res zelo dobro. Izzivov za nove medpredmetne povezave je še veliko, zato smo se odločili, da jih bomo še izvajali in s tem spodbujali učence k boljšemu razumevanju snovi. V bodoče bi lahko vključili tudi temo o množičnem izseljevanju Slovencev v ZDA.¹²

LITERATURA

- Pečjak, S., Gradišar, A. (2012). Bralne učne strategije. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo.
- Frank Sinatra, New York, New York. Dostopno na: <http://www.youtube.com/watch?v=f6uJi9D645w&feature=related> (dostop: 31. 1. 2013).
- Odlomek iz filma Patriot. Dostopno na: <http://www.youtube.com/watch?v=UT9ZmqbVYRk&feature=related> (dostop: 31. 1. 2013).
- Atlas svetovne zgodovine 3. Novi vek. Ljubljana: Dnevnik, Scwarz, 2006.
- Žvanut, M., Vodopivec, P. (2002). Vzpon meščanstva, zgodovina za osmi razred devetletne osnovne šole. Ljubljana: Modrijan, 2002.
- Lohmann, Ch. (2010). Exploring History 1. For bilingual classes. Braunschweig: Westermann.

POVZETEK

Uporaba bralnih učnih strategij, IKT in medpredmetne povezave so vedno bolj prisotne pri pouku, saj tako zasnovane ure zahtevajo aktivno vlogo učenca in učitelja. V članku je predstavljen primer medpredmetne povezave zgodovina-angleščina na primeru nastanka ZDA. Učenci so pri pouku uporabljali različne bralne strategije (viharjenje možganov, vodeno spraševanje, strategija hitrega pregleda, označevanje in zapisovanje bistvenih informacij, časovni trak in miselni vzorec) in IKT. Pri sami uri so bili zelo aktivni, kar se je odražalo tudi v povratnih informacijah, ki so bile več kot izčrpne.

¹² Drnovšek, M. (1991). Pot slovenskih izseljencev na tuje: Od Ljubljane do Ellis Islanda - Otoka solza v New Yorku 1880-1924. Ljubljana: Mladika.